

Teresa Dudek Bujarek

Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej

Zastosowanie w praktyce kodów QR do znakowania i inwentaryzowania muzealiów

W latach 2013-2014 w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej przeprowadzono inwentaryzację zbiorów w oparciu o nowo wprowadzony system znakowania eksponatów za pomocą kodów QR. Wielodziałowy charakter instytucji oraz różnorodność zgromadzonych eksponatów unaoczniała kilka istotnych problemów takiego sposobu znakowania, a następnie prowadzenia inwentaryzacji. Muzeum nie posiada wyodrębnionego działu inwentarzy, są one jednostkami składowymi działów merytorycznych obejmujących różne kategorie zbiorów.

W przypadku znakowania problemy stanowiły: wielkość zastosowanych metek z kodem QR, specyfika wielu obiektów ich wielkość, ażurowość, materiały z których zostały wykonane, wieloelementowość, wpisy zespołowe (nr inwentarzowe wielokrotnie łamane), względy konserwatorskie, a także umieszczenie eksponatów w obrębie ekspozycji stałej itp.

Zastosowany w muzeum kod QR zawiera tylko numer inwentarzowy (wynik wielu dyskusji pracowników merytorycznych z informatykami), za pomocą którego identyfikowane są dane zawarte w systemie Muzeo - elektroniczna karta katalogowa zaimplantowana z Musnetu niebieskiego. Muzeum niestety nie wypracowało w Musnecie niebieskim jednolitego słownika pojęć spójnego dla wszystkich działów i różnych kategorii obiektów, co ostatecznie zaskutkowało niezbyt precyzyjnymi wydrukami arkuszy spisowych w odniesieniu do poszczególnych działów merytorycznych.

Zarówno znakowanie obiektów, jak i prowadzenie inwentaryzacji wymagało ścisłej współpracy pracowników merytorycznych poszczególnych działów, członków komisji inwentaryzacyjnych i działu IT.

Przeprowadzone inwentaryzacje umożliwiły jednak szybką weryfikację eksponatów: ich lokalizację w przestrzeni muzeum, stan zachowania, ewentualne braki czy niezgodności z zapisami w Księgach Inwentarzowych poszczególnych działów, pozwoliły także na szybsze wygenerowanie codziennych arkuszy spisowych, z dodatkową możliwością tworzenia ich wg kilku z przyjętych kryteriów (np. data spisu, miejsce przechowywania, konieczność interwencji konserwatorskich itd.). W przyszłości pozwoli także na szybkie wychwycenie ewentualnych różnic w poszczególnych inwentaryzacjach.

Należy jednak podkreślić, że kod QR jest tylko nośnikiem informacji, a podstawą sprawności i rzetelności wszystkich działań jest bardzo dobrze przygotowana baza informacji z ujednoczonymi słownikami pojęć dla wszystkich rodzajów eksponatów zgromadzonych w muzeum.